

Gazdasági események

CSOMAFÁY FERENC

XVI. Benedek pápa aggodalma

XVI. Benedek pápa Herman Van Rompuyt, az Európai Tanács elnökét fogadva aggodalmát fejezte ki azon súlyos problémák miatt, amelyek a válságban lévő Európai Uniót megrongózzák, ami azt jelenti, hogy már a pápa is aggódik az euró miatt. „Válságos időszakban vagyunk. Európának súlyos problémái vannak” – állapította meg találkoztuk elején a pápa, arra a gazdasági és pénzügyi viharra utalva, amelyet az euróövezet és az Európai Unió egésze él át. Van Rompuy katolikus, valamikor jezsuita növendék volt. A 2010 januárja óta hivatalban lévő európai elnök előzőleg az Európa által átélt bizalmi válságról tartott előadást a Pápai Gergely Egyetemen. A Szentszék közleménye szerint Herman Van Rompuynek a pápával, majd Tarcisio Bertone államtitkárral (a Vatikán kormányfőjével) folytatott találkozásán a felek véleményt cseréltek a nemzetközi helyzetről és „arról a hozzájárulásról, amelyet a katolikus egyház kíván felajánlani Európának”.

Korszerű atlétika- és labdarúgópálya

Kolozsváron komoly anyagi befektetésekkel megépült az ország egyik legszebb és legmutatósbab atlétika- és labdarúgópályája: a Kolozsvár Aréna, mely minden jelenleg érvényben levő sportelírásnak megfelel. Az UEFA (Nemzetközi Labdarúgó Szövetség) küldöttsége az átvétel alkalmával megalégedéssel állapította meg, hogy a labdarúgópálya 105 x 68 méteres nagyságával az ország jelenlegi legnagyobb játéktere, mely messze megfelel az UEFA elvárásainak, tehát bármilyen nemzetközi rendezvényt le lehet bonyolítani rajta.

Az építkezést a Kolozsvári Megyei Tanács felkérésére több hazai vállalat valósította meg. A stadion építését 2009. július 15-én kezdték el, és 2011. október 1-jén adták át. Az ovális alakú stadion legmagasabb pontja 36,95 méter. Összesen 30 335 székot szereltek fel, ebből 629 VIP-eknek fenntartott. További számbeli adatok: üzleti kiszolgálás 748 he-

lyen, extra ülőhely 87, mozgássérülteknek fenntartva 32. Az írott sajtó számára 168, az elektronikus sajtó kommentátorainak 114 szék jutott. A játékosok, edzők, orvosok, masszőrök, gyúrók 48 (24-24) helyet használhatnak, bíróknak, megfigyelőknek pedig 4 helyet tartanak fenn. Ezen kívül van egy 229 hellyel rendelkező konferenciaterem is. A fennmaradt 29 557 szék a nézőké.

A tájékoztatást a hangosbeszélőn kívül két 60 négyzetméteres elektronikus vetítőtábla biztosítja, melyen vissza lehet vetíteni a történeteket, továbbá négy darab 52 négyzetméteres reklámpannó is fel van szerelve. A föld alatti parkolóban összesen 303 autó fér el, melyet szerelőműhely egészít ki. Az alagsorban öltözők, konditermek is találhatóak, illetve orvosi rendelők működnek, mindez 10 000 négyzetméteren.

A fűvel fedett terület 7911 négyzetméter, a fedett atlétikapálya pedig 9397 négyzetméter. A stadion esti világítása négyfokozatú, a leggyengébb az úgynevezett tréning-világítás, a meccsek alatt pedig háromfajta megvilágítás létezik. Ha szükséges, akkor HD nívójú közvetítést, kiszolgáló világítást is biztosítani tudnak.

A Kolozsvár Aréna stadion építésének költsége 45 millió euró, melynek 30%-át a román kormány adta, a költségvetés 70%-át a Kolozs Megyei Tanács finanszírozta. A kivitelezést nyolc hazai társaság hajtotta végre. Magát a tervezést a kolozsvári Műszaki Egyetem tervezőgárdája készítette el, az egyetem rektorának, dr. Muntean Radu egyetemi tanárnak a felügyelete alatt. A főcél egy olyan sportlétesítmény létrehozása volt, mely a XXI. századi elvárásoknak eleget tudjon tenni. Ennek érdekében a nálunk létező legfejlettebb technikát alkalmazták. Egyetlen példa: az előre megöntött vasbeton idomot a 80 tonnát is felemelő daruval emelték be a helyére. 18 hónap alatt a beton öntésében 225 személy vett részt, ebből magasan képzett szakember 23 volt. A stadion építésén 40 mérnök, 6 közgazdász, 80 ács, 60 kőműves, 50 vasbetonszerelő, 22 csempéző, 20 lakatos és hegesztő, 30 villanszerelő, 40 szerelő, 40 festő, 20 asztalos, 80 kiegészítő munkás tevékenykedett. Egyelőre 102 térfigyelő kamerát szereltek fel.

Az atlétikai pálya adatait a Kolozs Megyei Sport Bizottság szakfelügyelője, Szekernyés Péter atléta adta meg. A futópálya 8 sávos, a kanyarokban a dőlési szöge 1%. A 110 méteres pálya, szükség esetén tovább bővíthető.

A stadion avatási ünnepségét az októberi rendezvénysorozat követte, melynek keretében a világhírű német Scorpions együttes (40 000 belépőjegy kelt el), majd a Smokie együttes koncertezett (20 000 belépőjegy). A nyitómérkőzést a Kolozsvári U FC és az orosz Kuban Krasnodar játszotta, mely 0:4 vendéggyőzelemmel zárult. A mérkőzésen több mint 30 000 néző vett részt.

Kolozsváron az első stadiont 1911-ben építették. Itt még fatribün volt, mely ezer ember számára biztosított ülőhelyet. Ezt követően 1961-ben felépült egy patkóalakú betontribün, melynek befogadó képessége 10 000 ember. Ezt a stadiont nevezték el az egyik legnagyobb hazai sportemberről Ion Moina stadionnak, és ennek helyébe építették a korszerű, európai normáknak megfelelő Kolozsvár Arénát.

Sikeres vállalatok díjazása

A Kolozs Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, felelevenítvén régi szokását, kétévnyi szünet után ismét díjazta a vállalatokat. A Kolozs Megyei Kereskedelmi és Iparkamara legsikeresebb tagjai: a 30 500 kereskedelmi társaság közül, amelyek benyújtották 2010-es mérlegüket, 6573-an teljesítették a követelményeket. A mikrocégeknek (minimum) 100 000 lej jövedelmet kellett felmutatniuk, míg a nagyobb vállalkozások legalább 250 000 lejnyi profitot kellett bizonyítsanak. A megmértetés alkalmával 283 vállalat kapott elismerést, melyből 107 az iparban, 82 a kereskedelemben és idegenforgalomban, 53 a szolgáltatásokban, 21 az építőiparban, 18 a kutatásban és fejlesztésben, 2 a mezőgazdaságban működik. Összesen 203 kis- és középvállalat szerepel a kitüntetettek névsorában.

Az eseményhez méltó ceremóniát nem akárhol, hanem a frissen átadott Grand Hotel Italiában rendezték meg, ahol minden adott volt egy ilyen jellegű ünnepség lebonyolítására. A művészi-szórakoztató műsor felvezetésére és lebonyolítására Dorel Vişan ismert színház- és filmszínészt kérték fel. A Kolozs Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Ştefan Dimitriu mérnök-elnök ismertette azokat a szempontokat, melyek alapján a díjazás megtörtént. Ugyanakkor elmondta, hogy ez eseménysor az üzleti élet évbúcsúztató rendezvénysorozatának a része.

A művészi műsort szalonzene és különböző tánciskolák növendékei adták elő. A műsor szünete alatt a Kárpátia Román–Magyar Kereske-

delmi és Iparkamara székesfehérvári elnöke, Radetzky Jenő köszöntötte a társintézetet, a fordítást Kerekes Sándor vállalta.

Jövő évi hazai költségvetés

A Nemzetközi Valutaalap (IMF), az Európai Bizottság és a Világbank szakembereiből álló bukaresti küldöttség befejezte bukaresti kétéhetes felülvizsgálati látogatását, amelynek a fő témája a jövő évi állami költségvetés volt. Sajtótájékoztatójukon Románia nemzetközi hitelezői a privatizáció felgyorsítását sürgették, valamint azt, hogy az állami vállalatok élére a román kormány minél hamarabb versenyszférából érkező igazgatókat nevezzen ki.

Az IMF-küldöttség tagjai sajtótájékoztatójukon bejelentették, hogy becsléseik szerint a román gazdaság a jövő évben 2 százalékkal fejlődik, a kormánnyal pedig megállapodtak, hogy a 2012-es állambháztartási hiány nem haladhatja meg a bruttó össztermék 1,9–2,1 százalékát. A felek megállapodtak abban is, hogy befagyasztják a jövő évben a közalkalmazotti béreket és a nyugdíjakat. Kisebb emelés csak abban az esetben képzelhető el az év második felétől, ha a büdzsé bevételei ezt lehetővé teszik.

Média képviselőinek képzése

A Europe Direct Regionális központ, az Észak-Erdélyi Fejlesztési Ügynökség és a BBTE Online Rádió közös szervezésében rendezték meg az észak-erdélyi média képviselőinek kétnapos képzését. A hatodik alkalommal szervezett tréning témája: „Európa Unió 2014–2020”, melyen Máramarossziget, Nagybánya, Beszterce, Nagyvárad és Kolozsvár médiaképviselői vettek részt.

A kétnapos, előadásokkal, vitákkal szervezett képzés célja, hogy tájékoztassák a résztvevőket az utóbbi időszak uniós problémáiról azzal a céllal, hogy az EU-val kapcsolatos kérdéseket a média minél szakszerűbben, közérthetően mutassa be.

A képzés első napján Ciprian Ciucu, a bukaresti egyetem tanára, az Európai Politikák Romániai Központjának igazgatója, „Románia a schengeni övezet felé”, illetve „Az EU költségvetése” és „Európai ügyek koordinálása Romániában” címmel tartott előadást.

Elemezte a schengeni övezethez történő csatlakozással kapcsolatos

hazai előkészületeket. A 600 000 eurós beruházás alapján Románia technikai szempontból felkészült, hiszen a legmodernebb felügyeleti rendszerrel rendelkezik, amely használatával ki lehet szűrni az illegális bevándorlókat. Viszont az EU elhalasztotta a csatlakozást: Romániának reformokat kell megvalósítania az igazságszolgáltatás terén, és ki kell küszöbölnie a korrupciót. Továbbá azt is érzékeltette, milyen tétje van a schengeni övezethez való csatlakozás halasztásának.

A képzés második napján Otilia Nuțu, az energiaszakértő (Expert Forum) az „EU 3. energiacsomag és a közös energiapiachoz vezető út” címmel értekezett. Külön elemzés tárgyát képezte, hogy milyen kihívások előtt állnak a romániai intézmények a 3. energiacsomag alkalmazása során. „Az energiacsomag és klímaváltozások” című előadásában arról beszélt, jelenleg hol tartunk.

Az Európai Parlament 2009 áprilisában fogadta el a 3. energiacsomagot alkotó jogszabályokat, melyeket a tagállamoknak másfél év alatt kellett volna a saját jogrendjükbe beilleszteniük. Ezek lényegében az energiatermelési és -szolgáltatási tevékenység szétválasztására vonatkozik, illetve a fogyasztók védelmére.

Az energiapiac liberalizálása végső soron hatással lesz az energiaárak alakulására is. Minden EU-s állampolgárnak lehetősége van az energiaszállítók megválasztására, ám az energiapiacon létező monopóliumok miatt ez a választási lehetőség nemigen valósul meg. A földgázpiac liberalizálása miatt egyesek attól tartanak, hogy emiatt drasztikus áremelkedésre lehet számítani, azonban ez nem azt jelenti, mert a „sebezhető” fogyasztóknak szociális védelmet biztosítanak. A „sebezhető fogyasztó” kategóriát maguk a tagállamok határozzák meg, figyelembe véve a csökkentett mobilitást, a minimális bért, a települést. Ezt a kategóriát szociális intézkedésekkel kell védeni, nem a mesterségesen alacsony szinten tartott energiaárakkal.

A hazai energetikai kérdéseket elemezve előadásában kiemelte, hogy az alacsonyan tartott energiaárak ellentmondásban vannak az uniós normákkal. A hazai energiapiacon az „okos fiúk” gyakorlata továbbra is létezik, és megtorpant az energiapiac liberalizálása is.

Az EB a Hidroelectricának bizonyos cégekkel kötött szerződéseit vizsgálja (a galaci Arcelor Mittal, a slatinai Alro vállalat). Amint az EB

Elnöke, Joaqiun Almunia mondta, a vizsgálat azért történik, mert úgy vélik, hogy az energiát „piaci szint alatti áron adták el”. „Okos fiúknak” nevezik azokat, akik az energia olcsóbb áron, piaci szint alatt történő értékesítése miatt komoly károkat okoznak az országnak, hisz ezzel az állami és magánszektorban érdemtelenül nagy profitra tesznek szert, miközben az eredménytelen tevékenységüket a nagyközönség fizeti meg.

Az energiahatékonyság függ a lakosság energiafogyasztási szokásaitól is. A költségkímélő eljárások, az energiahatékony technológiák használata megváltoztatja a fogyasztási szokásokat. Az előadó hangsúlyozta, hogy tudatos fogyasztási magatartást és kultúrát kell kialakítani, amelyben az energiahatékonyság központi elemet jelent.

Magánmenedzserek az állami vállalatok élén

A kormánynak az IMF-fel való megállapodása alapján még ebben az évben 9 állami vállalat élére, a tevékenységük hatékonyabbá tétele érdekében, magánmenedzsereket neveznek ki. A következő vállalatokról van szó: Tarom, Hidroelectrica, Román Posta, CFR áruszállító részlege, Electricare CFR, Romarn, Oltchim, Olténia Kőszén Társaság, Electrica szolgáltató részlege.
